

Komlói Kistérség
Többcélú Önkormányzati Társulás
7300 Komló, Városház tér 3.
Tel: 72/584-000 e-mail: tarsulas@komlo.hu

HATÁROZATI KIVONAT

Tárgy: Családok Átmeneti Otthona 2019. évi beszámolója

25/2020. (V.22.) sz. Tct. határozat

A Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás (továbbiakban: Társulás) Elnöke – a Kormány által kihirdetett veszélyhelyzetre tekintettel - a Társulási Tanács hatáskörében eljárva, Társulási Tanács ülés megtartásának mellőzésével, valamint a tagönkormányzatok határozatainak figyelembevételével, a Komlói Kistérség Többcélú Önkormányzati Társulás az alábbi határozatot hozza:

1.) A Társulás a Családok Átmeneti Otthona 2019. évi tevékenységéről szóló beszámolóját megismerte, és elfogadja.

Határidő: 2020. május 31.

Felelős: Jégl Zoltán elnök

k.m.f.

**Jégl Zoltán
elnök**

„SZENT BORBÁLA OTTHON” NONPROFIT KÖZHASZNÚ KFT.

7300 Komló, Vájáriskola u.10. Telefon: 72/482-296

www.szentborbala.hu

Székhely intézmény: Pécsi u.42. Telefon: 72/581-367, Fax: 581-366, CsAO: 72/581-367

1.sz. Telephely: Liliom u.9. Telefon: 72/483-737, 72/481-357 Fax: 72/483-737/16,

2.sz. Telephely: Jó szerencsét u.32. Telefon: 72/481-507, Nappali ellátás: 72/581-309

**„Szent Borbála Otthon” Nonprofit
Közhasznú Kft.
Kistérségi Családok Átmeneti
Otthona
2019. évi beszámolója**

Készítette:

Schmidt Melinda
intézményvezető

Jóváhagyta :

dr. Tánczos Frigyes Attila
fenntartó, ügyvezető igazgató

Az ellátás jogi háttere, vonatkozó jogszabályok

A komlói Kistérségi Családok Átmeneti Otthona bentlakásos formában gyermekjóléti alapellátást nyújt. Az engedélyezett ellátotti létszám : 40 fő.
Ellátási körzete Komló városa mellett Bodolyabér, Egyházaskozár, Hegyhátmaróc, Hosszúhetény, Kárász, Köblény, Liget, Magyaregregy, Magyarhertelend, Magyarszék, Mánfa, Máza, Mecsekpölöske, Szalatnak, Szárász, Szászvár, Tófű, Vékény, Bikal és Oroszló községek.

Szakmai munkánkat és az általunk nyújtott szolgáltató tevékenységünket az alábbi *jogszabályok* szerint végezzük:

- 1997. évi XXXI. Törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 15/1998. (IV. 30.) NM. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 133/1997. (VII.29) Korm. rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénybevételükhöz felhasználható bizonyítékokról

Az ellátás igénybevétele

Az intézményünkbe való bekerülés, az ellátás igénybevétele *önkéntes*.

- Az igénylő személyesen kérelmezi a felvételt

- sok esetben a gyermekjóléti szolgálat vagy a jelzőrendszer más tagjai javasolják a család felvételét pl. oktatási intézmény, gyermekorvos, védőnő.

A felvételi kérelem indoklásának jellemző problématípusai :

- Lakhatási és anyagi problémák, szociális krízis
- Családi konfliktusok, fizikai/érzelmi veszélyeztetettség, bántalmazás

A szakmai segítségnyújtás formái

Az intézményben *szociális és mentálhigiénés, valamint jogi, pszichológiai, segítséget is nyújtunk, életvezetési, háztartásgazdálkodási és gyermeknevelési tanácsadást végzünk.*

Különösen fontos ez a fiatal szülők, a családi krízis következtében védelmet kereső szülő és gyermeke, a szociális krízis miatt bekerülő családok számára.

Szolgáltatásainkkal a gyermekek védelmét, a családi és társadalmi kapcsolatok helyreállítását, az önálló életvezetés kialakítását segítjük elő.

A családok átmeneti otthona a 15/1998. NM rendelet 70-85. §-ainak megfelelően a gyermekek és szüleik számára biztosítja:

- a külön lakószobában való elhelyezést
- a tisztálkodási, mosási lehetőséget
- a főzési, ételmelegítési, szükség szerint az élelmiszerellátási lehetőséget
- a textíliával, bútortal történő ellátást
- a szükség szerinti ruházatot (adományból, raktárkészletből)
- a gyermekek részére játszószoza, „játszótér” használatot
- az elsősegélynyújtáshoz szükséges felszereléseket, alapvető gyógyszereket,
- a szülő akadályoztatása esetén a gyermekek gyógyszerrel történő ellátását
- a hiányzó személyes okmányok illetékmentes pótlásának elősegítése

Gondozási munkánk folyamata

1. A beköltözést követően **családi gondozási-nevelési tervet** készítünk, amelyet szociális anamnézis és életút-interjú előz meg. A terv tartalmazza a családdal közösen megfogalmazott problémákat, célokat, a megvalósítás lépéseit.

A gondozási - nevelési terv célja: a család - kiemelten a **gyermek - gondozásával nevelésével**, a **család együtt maradásával** és **lakhatási és egyéb problémáinak megoldásával** kapcsolatos feladatok részletes megtervezése, az abban résztvevő szakemberek, intézmények közötti munkamegosztás, illetve **együtműködés** kidolgozása.

Kiemelt figyelmet fordítunk a családtagok testi, lelki állapotára, nemzetiségi, etnikai és vallási specifikumaira és társadalomba illesztésükre, valamint a krízishelyzet okaira. Az egyéni gondozási tervet a családgondozók készítik el. A gondozási tervet rendszeresen felülvizsgáljuk **családi helyzetértékelések** alkalmával is, az új élethelyzetnek és feladatoknak, valamint problémáknak megfelelően aktualizáljuk.

2. A családgondozók a szülővel együtt összeállítják a **gyermekekre vonatkozó egyéni gondozási-nevelési tervet** is. Az abban kitűzött feladatok és célok megvalósulását is folyamatosan figyelemmel kísérjük és segítjük, hiszen ezek szorosan összefüggenek a család gondozási tervvel.

2. Team-megbeszéléseket tartunk heti rendszerességgel.

3. Családi helyzetértékeléseken rendszeres időközönként, de legalább negyedévente értékeljük az elért eredményeket, szükség szerint újragondoljuk a kitűzött cél eléréséhez vezető utat, s a szerint változtatunk rajta. Ha szükséges, viselkedési szabályokat rögzítünk és külön írásbeli megállapodásokat kötünk a családdal.

A családok értékelését elsősorban önértékeléssel a családtól várjuk, ezzel is növelve a saját sorsuk iránt érzett felelősségüket.

Közös értékelésünk eredményeit írásban rögzítjük, ezzel kiegészítjük és aktualizáljuk az eredeti gondozási tervet.

4. Szükség szerint **esetmegbeszélést** és **esetkonferenciát** szervezünk.

5. **Utógondozás** keretében a további hatékony segítő kapcsolat érdekében pl. kapcsolatot tartunk a család későbbi segítőivel, problémajelzést, javaslatot továbbítunk, nyomon követjük a család önállósulását, szükség esetén segítséget nyújtunk.

A közösen elkészített és végrehatott gondozási tervek a **sikeres kigondozási folyamat feltételei**. Intézményünk átmeneti jellegéből adódóan az életvezetés korrekciója, az érzelmi stabilitás és az önbizalom- és önsegítő képesség növelése kulcsfontosságú, hiszen időhatárhoz kötött.

Egyedül a családok átmeneti otthona az az alapellátási forma, ahol lehetősége és tere van a fenti készségek és képességek felnőttkori kibontakoztatásának. Sokan itt kapnak először felnőtt életükben pozitív visszajelzéseket, megerősítéseket létező, de nem használt készségeikről, értékeikről.

Jelentős eredmény, hogy munkánkat a települési önkormányzat azzal is elismeri, hogy **bérlőkijelölési jogot** biztosít évi egy alkalommal a bérlakáspályázatok elbírálásánál. Mindemellett hitelességünket, megbízható szakmai tevékenységünket erősíti az a tény is, hogy a beadott lakáspályázatokhoz csatolt szakvéleményünket a családról - szinte minden esetben maximálisan figyelembe veszik a döntéshozók.

A 2019-es évben a bérlőkijelölési jog érvényesítésére két család esetében került sor, mert a 2018-as évben nem volt megfelelő megpályázható lakás. Ezen kívül támogató ajánlásunkkal további két családnak sikerült önálló otthonot teremtenie ily módon.

2019-ben 7 alkalommal vettünk részt, ill. hívtunk össze esetkonferenciát, 4 alkalommal vettünk részt védelembe vételi tárgyaláson ill. védelembe vétel felülvizsgálatán. 2019-ben nem kezdeményeztünk védelembe vételt, egy esetben javasoltuk a védelembe vétel megszüntetését.

A szolgáltatást igénybevevők szociokulturális, pszichés háttere

A jelentkező családok problémái mindig összetettek, ebből következően a problémamegoldás módja is sokszínű. Különbségeket tapasztalunk a jelentkező szülők életkora, családi háttere szerint is.

Fiatal szülők

A korábbi évek során tapasztalt jelenségekkel továbbra is szembesültünk, pl. az egyre fiatalabb korban vállalt szülői szereppel.

A nem tudatos, véletlenszerű szülővé válás különös kihívást jelent a szinte tinédzserkorú szülőknek.

A szülőkről való leválás szándéka sem feltétlenül önállósodási törekvéseket jelent, hanem gyakran azokra a fiatalokra jellemző, akik családot alapítottak, gyereket szültek, és a szűkös lakáskörülmények miatt kénytelenek új otthont keresni. Gyakran találkozunk olyan esettel, hogy a fiatal új élettársi kapcsolatba, ezzel együtt új családba menekül a problémákkal terhelt sajátjából.

A kérelmek zöme a több generáció együttélésének lehetetlensége miatt születik. Kis alapterületű, zsúfolt lakásokból kell különköltözniük.

A 2016-tól tapasztalt jelenség, - miszerint az intézményünkben korábban itt élő szülők gyermekei már fiatal szülőként, vagy várandósként kerülnek hozzánk – 2019-ben is megfigyelhető. Jellemző az alacsony iskolázottság, ill. a tanulmányok abbahagyása. Sokszínű eszközzel küzdünk a lemorzsolódás, iskolakerülés ellen.

E fiatal szülők tekintetében a felnőtté válás folyamatának megrekedése, elakadások tapasztalhatók. Gyermeki elvárások, a szülői felelősség és feladattudat hiánya nehezíti saját gyermekük gondozását, nevelését. Kiemelendő, hogy a párkapcsolati problémák, többnyire az apa hiánya, vagy a szülők kapcsolatának megromlása a fiatal anyákat nagy kihívás elé állítja.

A **digitalizáció**, a rohamos technikai fejlődés, a számítógépek, okostelefonok, tabletek stb... használata egészen más dimenzióba helyezik a fiatalok személyes kapcsolatait, ill. társadalmi beágyazottságát, a gyermeknevelésük kereteit.

Ezen eszközök használata már az anyagilag leginkább veszélyeztetettek számára is elvárás, megelőzi a saját és gyermekeik személyes alapszükségeit! A valós érzelmeken alapuló személyes kontaktusok felvétele nehezkre esik, nehezen tudják kifejezésre juttatni érzelmeiket, szándékaikat, az alapvető udvariassági szabályok is problémát okoznak.

Megjegyezzük, hogy néha az idősebb korosztály is elveszik a digitális térben....

Emiatt nehezebben motiválhatóak a programokra, foglalkozásokra és időbeosztási problémák is felmerülnek.

Komoly feladat a közösségi integráció és szülői viselkedésminták pótlása a fiatal szülők tekintetében.

Egyre szembetűnőbb továbbá, hogy a gyökértelen, pozitív szülői minták nélkül felnövekvő, esetenként bántalmazott **új szülői nemzedék kiszolgáltatottabb a pszichoaktív anyagok, drogok használata tekintetében is.**

Idősebb szülők

Idősebb szülőkön a 40 év feletti gondozottainkat értjük. Életútjuk értelemszerűen kanyargósabb, gyakran vannak már felnőtt gyermekeik,

családi kapcsolatrendszerük összetettebb, több párkapcsolat tapasztalatait élték már meg.

Esetükben egyre **gyakrabban figyelhetőek meg pszichés zavarok**. Legtöbbször csak a beköltözést követően derül fény e problémákra.

Pl. személyiségzavarokra, gyermekkori bántalmazásra, enyhe értelmi fogyatékosagra. Alapkészségek hiánya jellemző pl. számolási készségek, funcionális analfabétizmus, logikai készség, ok-okozati összefüggések felismerése. (Meg kell jegyeznünk, hogy a fiatalabb nemzedék is küzd ezen hátrányokkal ...)

E hiányokkal való szembesülés nap mint nap próbára teszi a szakembereket. Néha a napi rutinfeladatok megoldása is nehézséget okoz e szülők számára. Folyamatos segítséget igényelnek. A betegségtudat hiánya és a bizalmatlanság gátat szab. Pszichológusunk és a családgondozók széles eszközzel küzdenek e problémák ellen. pl. javaslatot tesznek a megfelelő szakember bevonására, pszichiátriai, addiktológiai kezelésre, egyéni és közösségi szinten edukatív módszereket használnak. Ezeket az éves programunk ismertetésében részletezzük.

Esetenként hatékonyabb az idősebb szülőkkel végzett gondozás a hagyományos családi értékeknek és fegyelmezettségnek köszönhetően. Készségeik és élettapasztalatuk, munkatapasztalatuk jó alap a problémamegoldáshoz. Elfogadóbbak a segítő kapcsolattal szemben. Együttműködési készségükkel példát mutatnak a fiatalabb nemzedéknek.

Az utóbbi években, így **2019-ben is** több alkalommal előfordult olyan eset, amikor a szülők különválása jobb megoldásnak látszott a gyermekek szempontjából. Egy három kisgyermeket nevelő családban az apuka volt a kicsik nevelésére alkalmas szülő a pár különválása után.

Családi háttér

A szakembereink által készített első interjúkból, családtérképekből egyértelműen látszik, hogy a jelentkezők zöme „megörökölte” az alacsony státuszból adódó hátrányokat. Az aluliskolázottság, a szakképzetlenség, a hibás életvezetési minták és stratégiák, a gyermekkorban átélt traumák és bántalmazások, a folyamatos (lét)bizonytalanság, az előítéletek miatti frusztrációk lenyomatai mind végigkísérik ezeknek az embereknek az életútját. A bekerülő családok jelentős része nem rendelkezik tartalékokkal bíró természetes támasszal, sőt néha semmilyen háttérrel sem. Elhanyagoló vagy esetenként bántalmazó szülők gyermekeiről van szó.

Általánosságban elmondhatjuk, hogy intézményünkbe jelentkezők *kapcsolati hálój*a igen szűk, ebből következően, az érdekérvényesítő képességük is igen gyenge. Jellemző az *alacsony iskolai végzettség*, de minimális létszámban szakképzettek is vannak.

Út a munka világába

2017-ben új jelenség volt a **munkaerőpiac bővülése**, mely 2018-19-ben is jellemző tendenciává vált. A komlói vállalkozások munkaerő-kereslete is tovább bővült, Az ipari szakmunkásokból minden területen hiány volt tapasztalható, ezért jó esély mutatkozott a kevésbé képzettek és csekélyebb munkatapasztalattal rendelkezők számára is. pl. az építőiparban betanított munkákban, vagy távolabbi összeszerelő üzemekben, hetelős munkákban. A helyi beruházások, építkezések lehetőségek sorát kínálták-kínálják.

Ezzel összefüggésben **főként családapáink számára adódtak jó lehetőségek a pénzkeresetre**. Alapvető elvárásunk, a munkajövedelemből megteremtett családi egzisztencia nem elérhetetlen vágyalom. A lehetőségek a családi adókedvezmények bővülésével és az igénybe vehető otthonteremtési állami támogatásokkal (CSOK) új perspektívát nyitottak a

törekvő, ámde szerény saját erővel rendelkező családjainknak. Új ösztönző erő a folyamatos munkavégzésre, takarékoskodásra. Többeknek azonban sem képzettsége, sem munkatapasztalata sincs a nyílt munkaerőpiacra való belépéshez. Számunkra továbbra is a **közmunkaprogram**ban való részvétel jelentett mentőövet a létfenntartáshoz.

Erkölcsei és önértékelési szempontból az egyénnek hihetetlenül nagy **erőforrásává válik a napi rendszerességű munkavégzés.** Edukatív módszerekkel készítjük fel lakóinkat a rendszeresség tanulására, pontosságra, együttműködési készség javítására, munkához való pozitív hozzáállásra, új ismeretek iránti igényre.

Munkaképes korú lakóinkat minden lehetséges eszközünkkel igyekszünk visszavezetni a munka világába.

Lakóink közül többen fenntartónk által üzemeltetett szociális intézményekben dolgozhatnak közfoglalkoztatottként. Ez az egyén számára több pozitívumot nyújt pl. munkahely közelsége, továbbképzési lehetőség, munkatapasztalat-szerzés, családi adókedvezmény igénybevételeinek lehetősége.

Figyelemmel kísérjük a Munkaügyi Központ által meghirdetett tanfolyami lehetőségeket és az arra alkalmas lakókat tanulásra ösztönözzük, minden eszközzel segítjük pl. közös tanulással, vizsgára felkészítéssel, gyermekfelügyelettel, adminisztráció segítségével.

2019-ben egy lakónk vett részt szakmát adó tanfolyamon, melyet sikeresen elvégzett. **Arra is figyelmet fordítunk, hogy a iskolás gyerekeink jól teljesítsenek.** Tanulmányi eredményeiket rendszeresen ellenőrizzük, korrepetálunk, kapcsolatot tartunk az oktatási-nevelési intézményekkel.

Háztartásgazdálkodás, előtakarékoság

Az önálló lakáshoz jutás, a sikeres kigondozás alapfeltétele a takarékoskodás, melynek egyik formája az ellátási megállapodásban is

önként vállalt előtakarékoság. Mértékét a családi bevételek nagyságához mérten **közösen határozzuk meg**, de ez soha nem haladja meg a család anyagi teherbíró képességét.

Komoly erőfeszítéseket teszünk a lakók pénzügyi és gazdálkodási ismereteinek bővítésére, a **pénzügyi tudatosság** és tervezés elsajátítására. Eszközeink a bevétel-kiadástervezés, háztartási napló-vezetés, rugalmatlan és rugalmas kiadások elkülönítése, az adósságrendezés megtervezése, a családi támogatások igénybevételi feltételeinek megteremtése.

A speciális helyzetekben - pl. ünnepek előtt, vagy családtámogatások rendkívüli utalása, iskolakezdés, kórházi kezelés, betegségek esetén – külön figyelmet szentelünk az alapos kiadástervezésnek, mértékletességre ösztönzünk.

Havi nagybevásárlásoknál jelenlétünkkel, javaslatainkkal, tanácsainkkal segítjük lakóinkat. Bevásárlólistát készítünk közösen, ezáltal a **fogyasztási szokások racionalizálására** készítetünk. Fő szempont a takarékoság és az egészség. **A szükségletek és a lehetőségek egyensúlyban legyenek.**

Igyekszünk a hitelfelvételeknek gátat szabni. Legtöbb esetben a CSÁO-ba költözéskor már nagy tartozással érkezik a család. Kiemelten fontos, hogy a családok **adóssággal szembeni attitűdje változzon**, megkezdődjön az adósságtörlesztés.

Eredményként könyveljük el, hogy néhány családuknak sikerült az adósságspirálból kikerülnie.

A pénzügyi egyensúly a legalapvetőbb feltétele az önálló lakáshoz jutásnak. Pénzügyi egyensúlyt teremteni a legtöbb családuknak számára a legnehezebb feladat.

Reintegrációs, készségfejlesztő, önismereti és kulturális programok

A korábban említett egyéni esetkezelések mellett a szociális munka egyéb módszereinek alkalmazására is fókuszálunk.

Így a *csopartos* és a *közösségi modellt* is gyakran használjuk javító és fejlődést segítő szándékkal.

Munkamódszerünket továbbra is a példamutatás, a szeretet, a segítő beszélgetések, tanácsok és a mentális gondozás jellemzi.

A modellek alkalmazásával a ***közösségi érzés, empátia, együttműködés, kommunikáció mintái készség szintre fejlődhetnek.*** Jó példa erre a hétfőnként rendszeresen megtartott Heti Fórumunk, mely teret ad a közösséget érintő problémák megvitatásának, orvoslásának. Lehetőség nyílik a kulturált önérvényesítés és párbeszéd gyakorlására, a közösség előtti megnyilvánulásra. A felnőtteknél is jellemzően alacsony szintű az önkifejezési készség, a fegyelem, önfegyelem, mások tiszteletének képessége.

Különös figyelmet fordítunk az alapvető illemszabályok, köszönési formák, társas érintkezés szabályainak elsajátítására, hiszen ezek nem épültek be gyermekkorban. Így a gyermekeiknek sem tudnak példát mutatni e téren.

Foglalkozások, szabadidős programok

Napi rendszerességűek a családok, gyermekek részére szervezett programjaink pl. a kézügyességet fejlesztő kézműves foglalkozások, főzési ismereteket bővítő kukta-klub, a mozgáskulturát javító tánc-próbák, a szabálykövetést tanító rendszeres társasjátékok, sport rendezvények. Heti rendszerességgel működik baba-mama klubunk, és a kismamajóga.

A dia-és filmvetítések a foglalkozások tematikájához kapcsolódnak. Táncos-zenés délutánokat rendezünk, a közös éneklés élményét az általunk

Öröm-éneknek titulált programunkon éljük meg, mely nagy népszerűségnek örvend.

2019. új programjaként vezettük be a példamutató életutakat bejárt nehézsorsú volt lakóinkkal, sorstársakkal folytatott beszélgetéseket.

A címe: „Járom az utam... „A célok kijelölésére, az akadályokkal való megküzdésre motiválnak ezek a találkozások.

Ezzel a programunkkal is a testi-lelki egyensúly elérésére, megtartására törekszünk, új ismereteket közvetítünk, képességeket javítunk lakóink személyiségének kiteljesedése érdekében.

2019-ben is egyre nagyobb teret kapnak a gondozónőink által szervezett és vezetett foglalkozások. Szülői-anyai mintát közvetítenek, példát mutatnak a gyermekekkel való foglalkozásban, gondoskodásban.

Sokszor szembesülünk a lakóink szocializációja során elszenvedett hiányokkal a személyi és környezeti higiéniát illetően.

Különösen aktuális volt 2019-ben a hagyományos „CSÁO – nagytakarítás”, mely az energetikai korszerűsítés befejeződése után valósult meg. Lakóink és dolgozóink összefogásával oldottuk meg pl. a szobák festését. Folyamatosan nagy hangsúlyt fektetünk a személyes lakóterek tisztántartására, a rendezettségre, otthonossá tételére.

Gyereksarkokat alakítottunk ki a szülőkkal, mely magában foglalta a mese-jeleneteket ábrázoló falfestést és játszószőnyegek elhelyezését. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők a gyermekeiket is vonják be a takarításba, tanítsák meg számukra a rend alapjait.

Mindennapos a munkatársak környezettudatos viselkedése, mely mintaként szolgálhat a lakók számára.

A természet szeretetére és védelmére ösztönöztük a felnőtteket és a gyerekeket egyaránt a nyári közös kirándulásokkal, sétákkal, a közeli sportpályán csapatjátékokkal. Megismerkedtünk a lakóhelyünk állat és növényvilágával is.

2019. év fontosabb közösségi eseményei és fejlesztő programjai

Napi vagy heti rendszerességű fejlesztő programjaink

- *A gyermekekkel 2019-ben is korcsoportok szerint foglalkoztunk heti tematika szerint:*

Délelőttönként a kisbabás anyukákkal ölbeli játékokat és a babával való szeretetteljes foglalkozás technikáit, mondókákat, dalokat tanítunk, a bölcsődés korúaknál mozgáskoordináció, beszéd- és készségfejlesztés zajlik. A szülőket a gyermekeikkel való helyes, képességeiknek, koruknak megfelelő foglalkozásra tanítjuk. Ezt kiegészítve a védőnők vezetésével a csecsemők és kisgyermek helyes táplálását, valamint az ételek elkészítését tanulhatták meg a fiatal anyukák.

- A délutánok az óvodás és az iskolás gyermekek számára szervezett rendszeres foglalkozásokkal telnek: az iskolásoknak immár évek óta **intenzív, személyre szabott felzárkóztató foglalkozásokat** szervezünk a képességeik felmérése után. A fejlesztő programunk folyamatosan működik a 2019/2020-as tanévben is. Fontos tapasztalatunk, hogy gyermekeink milyen nagy mértékben igénylik a személyes, értő figyelemre alapuló „egyéni percekét”, mindennapjaik eseményeit előszeretettel osztják meg velünk, tanácsot kérnek, foglalkoztatást várnak....A szülőket is szeretnénk felkészíteni erre a kihívásra, gyermekeik érzelmi igényeinek kielégítésére azáltal, hogy Heti Fórumunkon pszichológusunk interaktív előadás-sorozatot tart a gyermeknevelés problematikáját érintő legfontosabb kérdésekben : pl. az érett személyiség ismérvei, korlátok kijelölése a gyermeknevelésben, a szeretetteljes szülői magatartás , a technikai eszközök és mindennapjaink....

Az óvodások számára mozgás-, beszéd- és kommunikációfejlesztő foglalkozásokat tartunk játékos formában pl. zenés torna, mese- és bábjátékok, népi játékok, dalos foglalkozások, vers és mondóka-tanulás, memóriafejlesztés keretében. A finom-motorika és a kreativitás fejlesztésére kézműves-foglalkozásokat szervezünk. Foglalkozásaink jellegét mindig meghatározza az aktuális ünnepre való felkészülés és az évszak jellege. Jó időben foglalkozásainknak az intézmény játszótere és a környékbeli zöld területek is teret adnak.

2019. évi programjaink, rendezvényeink

A 2019-es programjainkat nagyban meghatározta, hogy intézményünk egészét érintő külső felújítás zajlott februártól júniusig, ami a programok lebonyolítását is megnehezítette, akadályozta. A felújítással minőségi változás következett be lakóink életében, a fűtés és szigetelés korszerűsítésének köszönhetően, ami minden család számára pozitív.

Június 24-én rendeztük meg a **Sikondai Szakmai és Családi Napunkat, melyre meghívtuk a Baranya megyei Családok Átmeneti Otthonai munkatársait is.**

A **szünidei napokat** hagyományosan megszokott rend szerint építettük fel, figyelve arra, hogy a gyerekek hasznosan töltsék szabadidejüket. A reggeli lustálkodás helyett minden napot üdítő reggeli tornával kezdtünk. Ezt követte a közösen készített és elfogyasztott reggeli. A reggeli hozzávalóit fenntartónk és egyéb adományok biztosították. Az együtt étkezés kultúráját és örömét, meghittségét szerettük volna átadni a gyerekeknek. Ez évek óta mindig sikeres.

A napirend része volt a lakótér rendbetétele a gyerekek számára is. Délelőtti és délutáni foglalkozás keretében főzőcske, verstanulás, társasjátékok, szabadtéri játékok, kirándulások, foci, kreatív tevékenységek

színesítették a gyerekek napját. Szándékaink szerint a szülőknek is mintát szeretnénk nyújtani, hogy gyermekeikkel minőségi időt tölthessenek együtt.

A nyár vége az iskolakezdésre, tanulásra való hangolódással telt, ennek érdekében ismételtük az előző évi tananyagot, ill. játékosan felkészítettük az óvodásokat az iskolai munkára. A vakációt vidám, zenés játékos programunkkal búcsúztattuk.

Szeptemberben folytatódtak az **Egyenlítő Egyesület előadásai** a függőségek kialakulása és az ellenük vívott harc témakörében. Csatlakozott a gyermekfoglalkozások megszervezéséhez önkéntesen **Berg Máté, hittanoktató és Sáfrány Attila** is, akik sok emlékezetes percet szereztek a gyerekeknek.

Novemberben ismét nagy lelkesedéssel készültünk a **Generációs Táncra** heti két-három próbával és jelmezek készítésével. Műsorunkat intézményünk egykori intézményvezetőnk, Benácsné Rácz Éva emlékének szenteltük, aki októberben hagyott itt minket. A műsor nagy sikert aratott a Színházban.

Címe: Lásd a csodát.

A zene és tánc eszközével főleg az érzelmi nevelés a célunk, aminek segítségével oldódnak a feszültségek, a közösség összetartó ereje is mérhető. Az önbizalom növelése terén is fejlődés tapasztalható általa, hiszen megnyit lezárt és elfojtott területeket. Tágítja a határokat, felszínre hozza az eddig nem ismert képességeket is. A művészetterápia alkalmazása különösen az érzelmileg többszörösen sérült lakóink számára hatékony módszer.

A december az **Advent és a Karácsonyra** való felkészülés jegyében telt számos színes programmal: Mikulásjárás, adventi koszorú-készítés, esténként ünnepre hangolódó gyertyagyújtás énekkel, a Nemzetközi Segítség és Barátság Egyesület műsora és ajándékkészítő foglalkozása, a komlói Kispircsizma együttes műsora.

Karácsonyi műsorunkra **Jókai Mór: Melyiket a kilenc közül?** című meséjét dolgoztuk fel és adtuk elő két ízben is. ***Immár harmadik évben kaptunk***

meghívást a Baptista Egyház Komlói Gyülekezetétől karácsonyi cipősdoboz – ajándékozó ünnepélyükön való szereplésre. A meghitt, családias légkör és a sikeres szereplés rengeteg pozitív energiát adott a szereplő családjainknak és az ünnepen résztvevő rászoruló családoknak is.

Támogatóink révén lehetőségünk nyílt egy szórakoztató rendezvényeken való részvételre a CSÁO minden lakója számára: Soltész Rezső koncertjét élvezhettük.

- A Húsvéti és Karácsonyi ünnep fő támogatói a pécsi ***Nemzetközi Segítség és Barátság Egyesület tagjai.***
- a ***Kazinczy Középiskola*** diákjai idén is megható karácsonyi műsorral és ajándékokkal leptek meg bennünket.

Tárgyi, személyi feltételek

Az intézményben 13 önálló lakrész, 1 közös konyha, 2 fürdőszoba, 1 játszószoza, 1 társalgó helyiség áll a lakók rendelkezésére. A lakrészek mini-konyhát, ágyakat, székeket, asztalokat, szekrényeket és mosdót tartalmaznak.

A stagnáló normatíva, és az intézmény berendezéseinek amortizációja egyre nehezebb feladat elé állítja a fenntartót. Intézményünket is érintette a helyet adó épület energetikai korszerűsítése, mely lényegesen javította az otthon lakóinak életminőségét.

Szakmai létszámunk: 1 fő intézményvezető, 2 fő családgondozó és 4 fő szakgondozó főállású dolgozók. Az év egy részében egy közmunkás erősítette csapatunkat. Heti 5 órában pszichológiai és jogi tanácsadást biztosítunk lakóink számára.

A 2019-es év statisztikai adatai

2019-ben összesen 14 960 gondozási napot tartottunk nyilván, ami idén is több, mint 102 %-os kihasználtságot jelent.

Intézményünk az elmúlt évekhez hasonlóan magas kihasználtsággal működött, a 40 férőhelyre éves átlagban 40,98 ellátott jutott, ami 360 plusz gondozási napot jelent éves szinten. A számok majdnem teljesen megegyeznek a 2018-as adatokkal.

A Kistérségi Családok Átmeneti Otthona ezen adatok tükrében is lényeges szerepet lát el a kistérségi gyermekjóléti alapellátásban a veszélyeztetett gyerekek saját családjukban történő nevelése érdekében, ill. a pusztán anyagi okból történő kiemelés megelőzése tekintetében.

- 2019. évben 16 új családot vettünk ellátásba, 13 család már 2018. évben került felvételre, így összesen 29 családot gondoztunk, a tavalyi 26-tal szemben.
- Ebből 10 teljes család,
- 18 anya gyermekeivel,
- 1 várandós anya.
- egyedülálló apa gondozottunk ez évben nem volt,
- összesen 94 főt gondoztunk,
ebből: 55 gyermek, 29 anya, 10 apa.

Családjaink ebben az évben zömében Komlóról kérték felvételüket, ill. egy családuknak magyaregregyi, ill. két család mánfai lakhellyel rendelkezett.

- 2019-ben 15 család költözött el intézményünkből:
Közülük 5 család albérletbe ment, egy család sem költözött vissza eredeti lakóhelyére, egy család sem maradt intézményi keretek közt, 3 családuknak szociális bérlakáshoz jutott, ill. 7 család családtaghoz költözött.

Továbbképzés és szakmai kapcsolatok

A szolgáltatást nyújtó munkatársak folyamatos szakmai felkészültségéről az intézményvezető gondoskodik: Évente továbbképzési tervet készít (és gondoskodik arról, hogy a dolgozó ennek meg is tudjon felelni) annak érdekében, hogy a szakmai tudás felfrissüljön, valamint a továbbképzési kötelezettségnek a dolgozók eleget tegyenek.

2019-ben 5 kollégánk vett részt a „A tipikus fejlődés jellemzői, az eltérő fejlődésmenet jelei... „című EFOP képzésen, ill. az intézményvezető megkezdte a szociális vezetőképzés programját.

2018-ban a pécsi Ifjúságért Egyesület fenntartásában működő Pécsbányatelepi CSÁO felújítására EFOP-pályázat keretén belül került sor. A pályázat része volt a szakmai kapcsolatokat ápoló műhelymunka megszervezése is a Baranya megyében működő CSÁO-k részvételével. Ennek keretén belül tavaly tanulmányutakon vettünk részt Bólyban, Szigetváron, Dombóváron, Máriakéménden és Pécssett a helyi átmeneti intézményekben. ***Kollégáink meghívását 2019-ben viszonzottuk a Sikondai Szakmai és Családi Nap keretében.***

Tapasztalataink szerint a segítő munka akkor hatékony és eredményes, ha a kliens érdekében minél szélesebb körű a szakemberek közti együttműködés. Ebben az 1997. évi XXXI. Tv. 17. §-a segíti a munkánkat.

Intézményünk esettől és problémától függően a törvényben felsorolt intézményekkel és hatóságokkal ellátottaink érdekében felveszi a kapcsolatot a jelzőrendszer minden tagjával. Leggyakrabban az alábbiakkal dolgozunk együtt.:

- **A családok lakóhelye szerinti önkormányzatok**

Az együttműködés során hatékony segítséget nyújthatnak a családok helyzetének rendezésében.

- **Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat**

Közreműködik az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében.

- **Gyermekorvosok**

- **Védőnői hálózat**

A jelzőrendszer fontos tagja. Folyamatos bepillantást nyernek a családok mindennapi életébe. Ezen keresztül feltárják az esetleges veszélyeztető körülményeket, megteszik jelzésüket a gyermekvédelmi alapellátásnak.

Emellett részt vesznek egészségfejlesztési programok szervezésében, lebonyolításában, intézményünkben.

- **Oktatási-nevelési intézmények pedagógusai**

- Konkrét eset kapcsán **gyermekvédelmi gyámmal.**

- **Járási Gyámhivatal**

- Az ország több **Családok Átmeneti Otthonával** tartjuk a kapcsolatot a gondozási esetek kapcsán. Férőhelyekről való érdeklődés, kigondozás esetében.

Támogatói kapcsolatrendszer

Intézményünk küldetésével azonosuló támogatóink segítséget tudnak nyújtani számunkra a lehetőségek, források felkutatásában. Adományaikkal segíteni tudják a teljes körű ellátás biztosítását.

Támogatóink köre 2019-ben is segítette munkánkat:

- Nagyatád DEH Kft. (fagyaszott sütemények)
- Élelmiszerbank (kenyér, péksütemény)
- Komló Város Polgármestere (karácsonyi ajándék)
- Katolikus Caritas, Komló (karácsonyi csomag, bútor, szállítás)
- Egyenlítő Egyesület, Komló (előadások)
- Berg Máté és Sáfrány Attila (gyermekfoglalkozások)
- Cigány Kisebbségi Önkormányzat, Komló (élelmiszer)
- Fidelitas (élelmiszer, édesség, játék)
- Bajor Vöröskereszt önkéntesei (tartós élelmiszer)

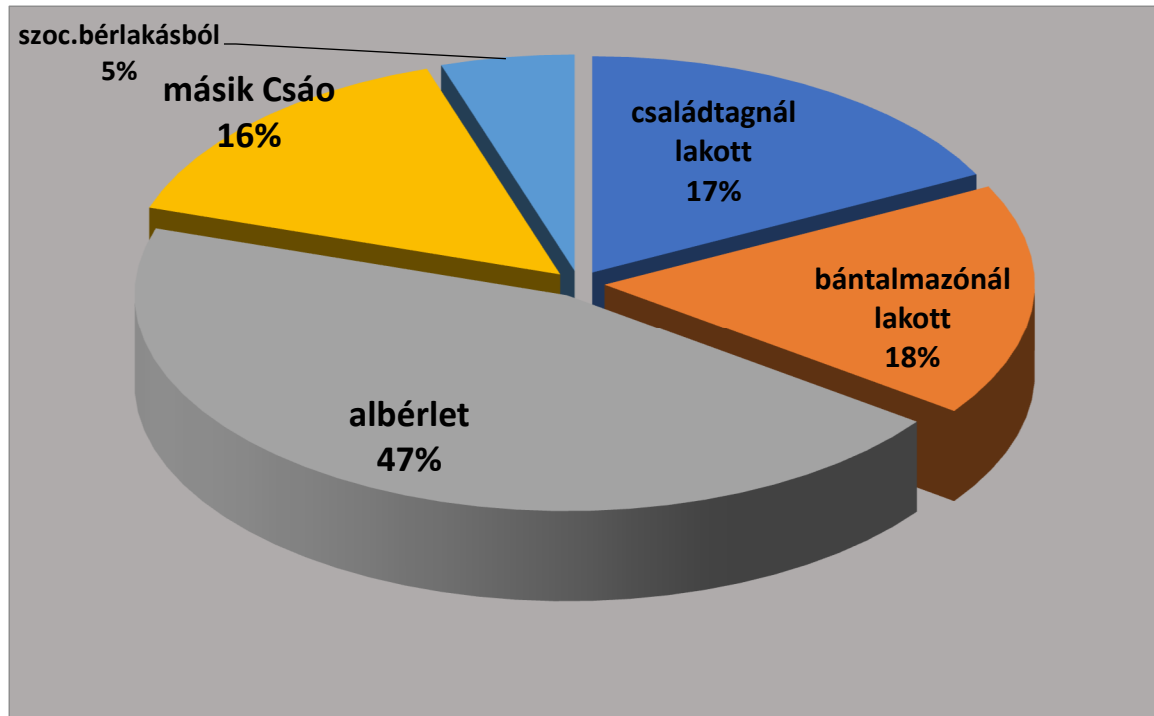
- Nemzetközi Segítség és Barátság Egyesület (programszervezés, foglalkozáshoz szükséges eszközök, nyersanyagok)
- Nagycsaládosok Egyesületének Komlói Szervezete (ruhák, használati tárgyak, élelmiszer)
- Baptista Egyház komlói csoportja (karácsonyi csomagok)
- Kazinczy Szakközépiskola (karácsonyi műsor, ruha-, játékadomány)
- Kispiricsizma Együttes (adventi zenés műsor)
- Komló Összeköt Egyesület (karácsonyi ajándékok)

A támogató anonim magánszemélyek száma a tavalyi évben is egyre nőtt. Segítőkész adományozóink közösségi formában is gyűjtöttek számunkra szükséges eszközöket, élelmiszereket (gyermekruhák, bútorok, textíliák, játékok, élelmiszer), ill. egyénileg is eljuttatták adományaikat.

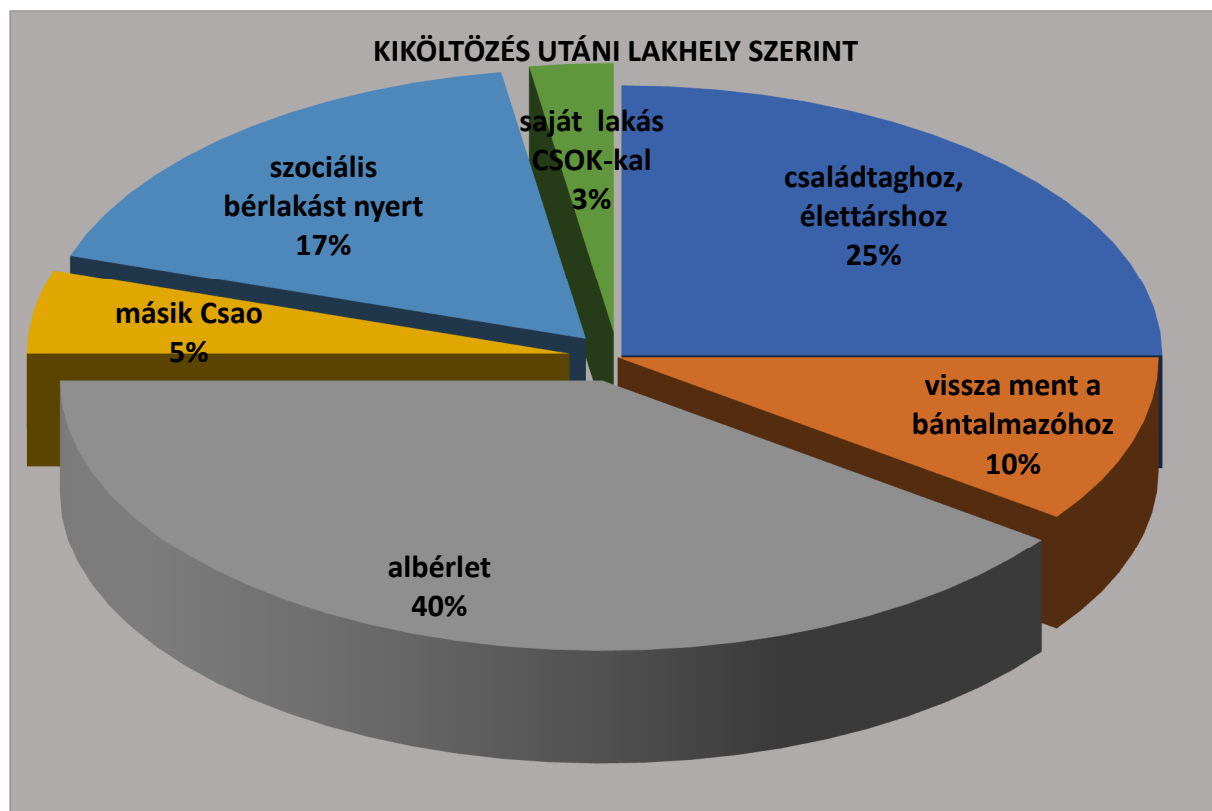
Továbbra is számíthatunk az intézményünkből kiköltözött lakóinkra, akik továbbra is aktívan részt vesznek a CSÁO közösségi életében. Segítik volt lakótársaikat adományokkal, szállítással, albérlet-közvetítéssel, gyermekfelügyelettel, ill. részt vesznek a „Járom az utam... „programban. Az örömteli önkéntes segítségnyújtást, mint személyiség- és közösségépítő tevékenységet a továbbiakban is fontos célkitűzésünk lakóink életének szerves részévé tenni.

Komló, 2019.03.11.

KISTÉRSÉGI CSALÁDOK ÁTMENETI OTTHONA, KOMLÓ
2017.01.01-2019.12.31-IG KIKÖLTÖZÖTT LAKÓI (40 CSALÁD)
BEKÖLTÖZÉS ELŐTTI LAKHELY SZERINT

A CSÁO-BA VALÓ KÖLTÖZÉS ELŐTT						
Családtagnál, rokonnál lakott	Bántalmazó családtagnál lakott	Albérletben élt	Másik CSÁO-ban élt	Szociális bérlakásban élt	Saját tulajdonú lakásban élt	Összesen:
7	7	18	6	2	0	40 család

A CSÁO-BÓL KIKÖLTÖZÖTT						
Családtaghoz, vagy új élettársi kapcsolatot létesített	Visszatért a bántalmazóhoz	Albérletbe költözött	Másik CsÁO-ba költözött	Szociális bérlakást nyert	Saját tulajdonú lakást vásárolt (CSOK-kal)	
10	4	16	2	7	1	40 család